

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1471

Vragen van het lid **Bromet** (GroenLinks) aan de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit over *het artikel «Ik heb rapporten herschreven. En daarna dwong je onderzoekers een handtekening eronder te zetten»* (ingezonden 16 januari 2020).

Mededeling van Minister **Schouten** (Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit) (ontvangen 27 januari 2020).

Vraag 1

Bent u bekend met het artikel «Ik heb rapporten herschreven. En daarna dwong je onderzoekers een handtekening eronder te zetten» en wat is uw reactie in algemene zin op de gebeurtenissen zoals die in het artikel worden beschreven?¹

Vraag 2

Klopt het dat er een aantal informele overleggen hebben plaatsgevonden tussen LTO en de toenmalige bewindspersonen van het landbouwministerie in cafés en hebben dergelijke overleggen ook plaatsgevonden met natuurorganisaties?

Vraag 3

Klopt het dat het landbouwministerie destijds ecologen onder druk heeft gezet, op subtiële dan wel niet-subtiële wijze, om hun conclusies over de kans op herstel van Natura 2000-gebieden aan te passen, op de manier waarop dit in het artikel wordt omschreven?

Vraag 4

Deelt u de constatering dat het landbouwministerie het met name van belang vond dat het Programma Aanpak Stikstof (PAS) er kwam en dat het belang van de goede instandhouding van natuurgebieden voor het ministerie een ondergeschoven kindje was? Zo nee, op basis waarvan blijkt dit?

¹ NRC, 27 december 2019 – «Ik heb rapporten herschreven. En daarna dwong je onderzoekers een handtekening eronder te zetten» (<https://www.nrc.nl/nieuws/2019/12/27/stikstofakkoord-het-moest-en-zou-er-komen-a3985137>)

Vraag 5

Deelt u de analyse dat al veel eerder duidelijk had kunnen worden dat het PAS juridisch niet houdbaar was als de onderzoeksresultaten van ecologen niet onder druk aangepast werden en deelt u de analyse dat dit veel ellende had kunnen voorkomen?

Vraag 6

Deelt u de mening dat iedereen erbij gebaat is wanneer onderzoeksresultaten niet worden verdoezeld en kunt u verzekeren dat ecologen nu op geen enkele manier onder druk worden gezet, ook niet op subtiele wijze, om onderzoeksresultaten inzake natuurgebieden aan te passen?

Vraag 7

Deelt u de constatering dat veel van de maatregelen die tijdens de ontwikkeling van het PAS werden genoemd als oplossing, zoals aangepast veevoer en verdunning van mest met water, destijds werden gepresenteerd als oplossing en nu weer worden genoemd als mogelijke maatregelen en deelt u de verwachting dat met deze maatregelen het stikstofprobleem niet voldoende wordt aangepakt?

Vraag 8

Hoe denkt u een volgend PAS-debacle te voorkomen en deelt u de mening dat hier andere, verdergaande oplossingen voor moeten komen?

Vraag 9

Hoe gaat u ervoor zorgen dat iedereen erop kan vertrouwen dat alle rapportages inzake natuurgebieden kloppen?

Vraag 10

Hoe maakt u de monitoring rondom het PAS betrouwbaar en controleerbaar?

Mededeling

De beantwoording van de schriftelijke vragen van het lid Bromet (GroenLinks) over het NRC-artikel «Ik heb rapporten herschreven. En daarna dwong je onderzoekers een handtekening eronder te zetten.» (kenmerk 2020Z00541, ingezonden 16 januari 2020) kan niet binnen de gebruikelijke termijn plaatsvinden vanwege de benodigde afstemming. Ik zal u de reactie zo spoedig mogelijk doen toekomen.